

rat, atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat.

Datum Romæ apud S. Mariam Rotundam II. Kal. Novembris.

HADRIANUS QUARTUS

P A P A CLXIX.

ANNO ÆRÆ CHRISTI COM. MCLIV.

Nicolaus de Brekspere, natione Anglicus, de Castro S. Albani, ex Episcopo Albanensi electus est Romanus Pontifex die 5 Decembris anni 1154. & post duos dies consecratus sub nomine Hadriani Quarti. Sedit in Pontificatu, imperantibus in Oriente Emanuele Comneno, in Occidente Friderico Ænobarbo Imp. ann. iv. mens. viii. dies ix. Fecit ordinationes multas per mensem Decembrem & Martium, in quibus creavit Diaconos septem, Presbyteros quinque, & Episcopos per diversa loca numero maximo. Obiit Anagninæ die 1. Septembris anni 1159. & die quarta corpus ejus Romam deductum, in Ecclesia B. Petri juxta Eugenii Papæ Tertii sepulchrum honorificè tumulatum est. Vacavit Sedes dies v. (a)

(a) Excluis extremis.

I. Gradenibus Patriarchis Primatus super Iadertinum Archiepiscopum, ejusque suffraganeos Episcopos conceditur: reservato tamen Romanis Pontificibus jure Pallium eidem Archiepiscopo elargiendi.

Adrianus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili fratri Henrico Graden. Patriarchæ, ejusque successoribus canonicè substituendis, in perpetuum.

Ex Patriarchali Tabulario editi J. ghet. Ital. Sac. Tom. V.

NE passim & indiscretè sibi omnes Ecclesiæ omnia vindicarent, consultâ factis, utilique sanctorum Patrum deliberatione, sanxit auctoritas, ut aliæ aliis prerogativâ dignitatis excelleret, & eis tam judicandi auctoritate quam potestate corrigendi præsent. Super omnes autem ex superni dispositione consilii sacrosancta est Romana Ecclesia constituta, ad cujus examen universarum Ecclesiarum negotia referrentur, & cujus statuta universa multitudo fidelium sequeretur. Hec nimirum ex indulto a prima fundatione Ecclesiæ in B. Petro Apostolorum Principe privilegio statum omnium Ecclesiarum provida consideratione disposuit; & quoties expedire cognovit, alias aliis ad ampliorem earum habendam statuit præminere. Inde est, quod nos honestatem ac prudentiam tuam, & devotionis sinceritatem, quam erga sacrosanctam Romanam Ecclesiam semper habuisse dignosceris, attendentes: & ne commissa regimini, & dispositioni tuæ Gradenis Ecclesiæ, quæ de benignitate Apostolicæ Sedis prerogativa gaudet honoris, ex brevitate Patriarchatu inferius, & abjectius valeat apud simpliciores haberi, ad ampliandam dignitatem ipsius, Primatum ei super Iadertinum Archiepiscopatum & Episcopatus ipsius apostolica auctoritate concedimus; & tam te quam successores tuos Iadertino Archiepiscopo & Episcopis ejus, qui pro tempore fuerint; dignitate Primatus præferimus, & consecrationis munus eidem Archiepiscopo impartiri: Romano quidem Pontifici traditione Pallii reservatâ. Ut igitur hæc nostra constitutio firma in perpetuum & inconcussa permaneat, eam scripti nostri paginâ communimus; & auctoritate apostolica confirmamus. Decernimus ergo, ut nulli unquam hominum liceat, hanc paginam nostræ constitutionis & confirmationis infringere, vel ei modis quibuslibet contraire; salvâ in omnibus Apostol. Sedis auctoritate. Si quis autem id attentare præsumperit, secundò tertiove commonitus, nisi reatum suum congrua satisfactione porrexerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reumque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat.

Graden. Ecclesiæ Primatus super Iadertinum Archiepiscopatum, ejusque suffraganeos Episcopos.

Reservata soli Rom. Pontifici Pallii traditione.

Confirmatio hujusce Decreti sub solis clausulis.

EGO ADRIANUS Catholicæ Ecclesiæ Episcopus, s. Ego Gregorius Sabinen. Episc. s. Ego Guido Presb. Card. tt. S. Chrysogoni s. Ego Ubaldu. Presb. Card. tt. S. Praxedis s. Ego Manfredus Presb. Card. tt. S. Sabine s. Ego Aribertus Presb. Card. tt. S. Anastasie s. Ego Julius Presb. Card. tt. S. Marcelli s. Ego Guido Presb. Card. tt. Pastoris s. Ego Astaldu. Presb. Card. tt. S. Priscæ s.

Hadriani PP. & S. R. Eccl. Card. subscriptiones.

Ego

Ego Gerardus Presb. Card. tt. S. Stephani in Cœlio-monte s. Ego Henricus Presb. Card. tit. S. Nerei & Achill. s. Ego Joannes Presb. Card. tit. sanctorum Sylvestri & Martini s. Ego Guido Diac. Card. S. Mariæ in Porticu s. Ego Joannes Diaconus Card. SS. Sergii & Bachi subscripsi. Ego Gerardus Diac. Card. sanctæ Mariæ in Vialata subscripsi. Ego Otto Diac. Card. S. Nicolai in Carcere Tulliano s. Datum Romæ apud sanctum Petrum per manum Rolandi S. R. E. Presb. Card. & Cancellarii. VIII. Kal. Martii Indict. III. Incarn. Dom. ann. MCLV. Pontificatus verò Domini Adriani Pape IV. ann. I.

Dat die 22. Februarii an. Dom. 1155. Pont. an.

Ex Biblioth. Cluniac. editi Martini. Marrier col. 1415.

Quare diversi sint gradus in Hierarchia Eccles.

Instituta distributa in eadem necessaria.

Balmenf. Monasterio ab antiquo splendore delapsum.

Tandemque restitutum.

Cluniacensibus confirmatur.

Et ratione, ut disciplina Monastica in eo conservetur.

I. I. Monasterium Balmenfense in Archiepiscopatu Bisuntinensi, Cluniacensi Abbati regendum committitur, cum Decreto, ut illius Restores, non Abbates, sed Priores tantummodo in futurum denominentur.

Adrianus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio in Christo Petro Cluniacensi Abbati, ejusque successoribus canonicè substituendis, in perpetuum.

GLoriosa & admirabilis diving providentia majestatis ad hoc diversos gradus & ordines in Ecclesia sua constituit, ut dum inferiores superioribus debitam obedientiam & reverentiam exhibent, una fieret ex diversitate connexio, & ordinabiliter gereretur officiorum administratione singulorum. Sicut autem filii obedientiam in sinu matris Ecclesiæ gratiosè consolationis uberibus confovendi sunt, ita rebelles & elati, qui per inobedientiam suam, quasi peccatum ariolandi & idolatriæ scelus incurrun, severitatis ecclesiasticæ disciplinis sunt arctioribus coercendi. Balmenfense itaque Monasterium, quod per fratres ibidem congregatos, & odore bonæ opinionis, & religionis decore splendescere ac florere debuerat; quia veterem hominem cum suis actibus sequebantur, in peccatis eorum, diabolo suadente, contabuit; unde tam in spiritualibus quam in temporalibus miserabiliter fuerat immutatum. Cum autem placuit ei, qui ab æterno cuncta disponit, ut tantis malis finem imponeret, & locum ipsum ad obsequium suum misericorditer revocaret, facies eorumdem fratrum implere ignominia voluit, ut per hoc nomen suum inquirerent, & ad viam rectitudinis inviti etiam remearent. Hac itaque justitia premeunte, dilectè in Domino fili Petre Abbas, Balmenfense Monasterium cum omnibus, quæ in presenti justè & canonicè possidet, aut in futurum rationalibus modis, præstante Domino, poterit adipisci, prædecessorum nostrorum, venerabilis memorie Eugenii, & Anastasii, Romanorum Pontificum, vestigiis inherentes, tibi & successoribus tuis, & per vos Cluniacensi Ecclesiæ in perpetuum confirmamus. Ea videlicet ratione, ut Ordo Monasticus ibi secundum institutionem Cluniacensium fratrum futuris temporibus in-

violabiliter conservetur; & pro rebellione, contumacia, & offensâ Balmenf. Monasterii, quam Abbas & Fratres adversus sanctam Romanam exercuerunt Ecclesiam, quicumque regimen, in eodem loco per vos pro tempore obtinuerit, numquam Abbatis, sed Prioris nomen tantummodo fortiat; In bonis autem, & possessionibus ejus hæc propriis duximus exprimenda nominibus: Obedientiam Visani Monasterii, Obedientiam de Strabona, Obedientiam de Grandifonte cum appendiciis suis, & Ecclesiam sancti Leodegarii, quæ est in villa, quæ Bavinans dicitur; Ecclesiam de Beliaco, Ecclesiam de Wilari Rotiani, Ecclesiam de Fragiaco, Ecclesiam de Vadriaco, Ecclesiam de Montibus, obedientiam sancti Lauteni, obedientiam de Breriaco cum omnibus appendiciis suis, Baernam in ipso Burgo, Obedientiam Cavanicensem, Obedientiam de Ploniaco cum omnibus appendiciis suis, & Cappellam S. Savini, tres Burgenfes in burgo Ledonis, qui vocantur Wanirant, obedientiam de Dola, obedientiam de Benevant, Obedientiam S. Mauricii, obedientiam de Saoneres, obedientiam de Biviliaco, Obedientiam S. Agnetis, Obedientiam de la Fracte, Obedientiam de Ponte Arleti cum earum appendiciis, & cum Ecclesia de Pinctis, Ecclesiam de Blaterans, Ecclesiam de Wilari Rodulphi, Obedientiam de Capella, Obedientiam de Sinziaco cum pertinentiis earum, Ecclesiam de Cornauvo, Ecclesiam de Corlan, Ecclesiam de Fay cum decimis & earum appendiciis, Ecclesiam de Frebonis cum decimis suis, obedientiam sancti Raneberti cum appendiciis. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat, præfatum Monasterium temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, aut aliquibus vexationibus fatigare; sed omnia integra conserventur, eorum, pro quorum gubernatione & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura; salvâ in omnibus Sedis Apostolicæ auctoritate, & in prædictis Ecclesiis Diocesanorum canonicè iustitiâ. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularive persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit, secundò tertiove commonita, nisi præsumptionem suam digna satisfactione cortexerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & a sacratissimo Corpore & Sanguine Dei & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat; Cunctis autem eidem loco jura sua servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

EGO ADRIANUS Catholicæ Ecclesiæ Episc. s.

Ego

Injuncta lege ut in eo non Abbates, sed Priores tantummodo eligantur.

Bona huic Monast. propria.

Decretum inhumanitatis.

Cum solis clausulis.

Hadriani PP.